

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот
Скопје

Финансиски извештаи за годината која
завршува на 31 декември 2013 година и
Извештај на независниот ревизор

Скопје, февруари 2014

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за паричните текови	5
Извештај за промени во главнината	6
Белешки кон финансиските извештаи	7-34
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

До
Акционерите на
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот Скопје

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот - Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2013 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ревизијата ја спроведовме во согласност со Законот за ревизија Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама и грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни со околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

До
Акционерите на
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот Скопје

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжува)

Мислење на ревизорот

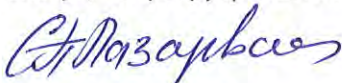
Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот - Скопје заклучно со 31 декември 2013 година, како и нејзината финансиска успешност и паричните текови за годината која што завршува тогаш во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2013 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот - Скопје за годината која завршува на 31 декември 2013 година.

Скопје, 10 февруари 2014 година

Елена Петровска-Лазаревски,
Овластен ревизор

Драга Димитров
Управител

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината која завршува на 31 декември 2013 и 2012
во илјади денари

	Белешка	2013	2012
Приходи			
Заработена премија од осигурување, нето	8	314.139	242.539
Приходи од вложувања	9	40.838	38.512
Останати приходи	10	2.618	187
Вкупно приходи		357.595	281.238
Расходи			
Настанати штети, нето	11	(38.355)	(22.777)
Промени во математичка резерва	24	(157.441)	(122.953)
Расходи за спроведување на осигурувањето	12	(136.236)	(110.263)
Расходи од финансирање	13	(2.171)	(1.962)
Исправка на вредност на побарувања	20	(458)	(1.336)
Останати расходи	14	(312)	(315)
Вкупно расходи		(334.973)	(259.606)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		22.622	21.632
Расход за данок од добивка	15	(703)	(683)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		21.919	20.949
Друга сеопфатна добивка:		-	-
Вкупно друга сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		21.919	20.949

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Одборот на Директори на Кроација Осигурување АД - Скопје ги одобрил овие финансиски извештаи за објавување и му ги предложил на Собранието на акционери заради нивно усвојување, а во нивно име ги потпишал:

Извршен Директор

Вилма Учета

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
на ден 31 декември 2013 и 2012 година
во илјади денари

	Белешка	2013	2012
СРЕДСТВА			
Нематеријални средства	16	453	716
Недвижности и опрема	16	5.699	5.459
<i>Финансиски вложувања:</i>			
Вложувања кои се чуваат до доспевање	17	573.711	591.905
Вложувања расположливи за продажба	18	67.757	-
Финансиски вложувања за тргување		-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	19	228.946	90.842
Побарувања од осигурување	20	21.224	19.491
Останати тековни средства	21	14.462	8.710
Парични средства и парични еквиваленти	22	6.447	9.612
ВКУПНО СРЕДСТВА		918.699	726.735
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Акционерски капитал	23	184.132	184.132
Откупени сопствени акции		(9.766)	(14.609)
Резерви		23.254	16.184
Акумулирана добивка		22.417	8.451
Добивка за финансиска година		21.919	20.949
Вкупно главнина		241.956	215.107
Обврски			
Математичка резерва	24	632.156	474.715
Резервации за штети	11	1.729	1.844
Преносни премии	8	6.538	5.339
Резервација за отпремнини и награди		100	922
Обврски за финансиски лизинг	25	2.202	2.253
Останати тековни обврски	26	34.018	26.555
Вкупно обврски		676.743	511.628
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		918.699	726.735

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Одборот на Директори на Кроацيا Осигурување АД - Скопје ги одобрил овие финансиски извештаи за објавување и му ги предложил на Собранието на акционери заради нивно усвојување, а во нивно име ги потпишал:

Извршен Директор
Вилма Учета

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината која завршува на 31 декември 2013 и 2012
во илјади денари

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Парични текови од оперативно работење		
Приливи од осигурениците	313.147	236.859
Останати приходи од работење	32	-
Исплати на осигурениците	(38.467)	(22.242)
Исплати за реосигурување	-	(363)
Исплати за вработените	(25.978)	(21.941)
Исплати за останати расходи од работење	(100.972)	(84.325)
Платена камата	(304)	(273)
Платен данок на добивка	(1.150)	(261)
Нето парични текови од оперативно работење	146.308	107.454
Парични текови од инвестиционо работење		
Нето прилив (одлив) од депозити во банки	(136.956)	(18.960)
Нето прилив (одлив) од државни записи	-	13.904
Нето прилив (одлив) од државни обврзници до доспевање	21.341	(123.597)
Нето прилив(одлив) од обврзници расположливи за продажба	(67.586)	-
Дадени позајмици	(1.148)	(770)
Приливи од камати	31.655	33.573
Продажба на опрема	805	120
Купени нематеријални средства	(51)	(177)
Купена опрема	(2.325)	(1.757)
Нето парични текови од инвестиционо работење	(154.265)	(97.664)
Парични текови од финансиско работење		
Исплати за финансиски лизинг	(51)	(1.962)
Исплатена бруто дивиденда	-	(5.381)
Продадени откупени сопствени акции	4.843	-
Нето парични текови од финансиско работење	4.792	(7.343)
Нето зголемување (намалување) на парични средства	(3.165)	2.447
Парични средства на почетокот на годината	9.612	7.165
Парични средства на крајот од годината	6.447	9.612

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2013 и 2012
во илјади денари

Основна главнина

	Број на обични акции	Износ	Откупени сопствени акции	Резерви	Акумулирана добивка	Вкупно главнина
Почетна состојба на 1 јануари 2012	30.000	184.132	(14.609)	11.424	18.592	199.539
Сеопфатна добивка						
Добивка за финансиската година	-	-	-	-	20.949	20.949
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	20.949	20.949
Трансакции со сопствениците						
Нова емисија на акции	-	-	-	-	-	-
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	(5.381)	(5.381)
Распределба на добивката за резерви	-	-	-	4.760	(4.760)	-
Состојба на ден 31 декември 2012	30.000	184.132	(14.609)	16.184	29.400	215.107
Сеопфатна добивка						
Добивка за финансиската година	-	-	-	-	21.919	21.919
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	87	-	87
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	87	21.919	22.003
Трансакции со сопствениците						
Продадени откупени сопствени акции	-	-	4.843	-	-	4.843
Распределба на добивката за резерви	-	-	-	6.983	(6.983)	-
Состојба на ден 31 декември 2013	30.000	184.132	(9.766)	23.254	44.336	241.956

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. КОРПОРАТИВНИ ПОДАТОЦИ

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување бр.18-3209/6 од 10.08.2004 година, според кое Друштвото ќе врши работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- осигурување на живот (освен она наведено во точките од 20 до 23 од член 5 од Законот за супервизија на осигурување), и
- осигурување од последици на несреќен случај - незгода (вклучувајќи и индустриски повреди и професионални заболувања) во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда.

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија, во декември 2008 година, Друштвото изврши докапитализација со што основната главнина е зголемена од 750,000 ЕУР на 3.000.000 ЕУР.

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2013 година изнесува 35 вработени од кои 13 на неопределено и 22 на определено време (2012: 32 вработени).

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Друштвото се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2013 и 2012 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се признаени според методата на амортизирана набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (Продолжува)

2.3. Користење на проценки и расудувања (Продолжува)

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2. Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.2. Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење (Продолжува)

Приходи (Продолжува)

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии од незгода кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети и исплати на осигуреници

Настанатите штети и исплати на осигуреници ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети, како и исплати на осигуреници по основ на доживување кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настани, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи.

(б) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(в) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.3. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Каматите се признаваат на пресметковна основа според методот на ефективна каматна стапка.

3.4. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики.

Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.5. Курсни разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2013 и 2012, се следните:

	2013	Во денари 2012
ЕУР	61,5113	61,5000
УСД	44,6284	47,6510

3.6. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно измените на даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува одредени трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци), помалку искажани приходи и во случај кога се врши распределба на добивката за дивиденди на физички лица или нерезиденти. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2012: 10%).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.6. Данок од добивка (Продолжува)

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времни разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување.

Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 15.

3.7. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување.

3.8. Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактурирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителните и ненаплатливи побарувања.

3.9. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура, и тоа како што следува:

Старост на побарувања (доспеани) % на исправка од номиналниот износ

Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.10. Вложувања во хартии од вредност

а) Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни или долгорочни хартии од вредност (државни записи или обврзници) издадени од страна на државата или Народна Банка на Република Македонија и кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка.

Последователно, сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

б) Вложувања во хартии од вредност кои се расположливи за продажба

Вложувањата во хартиите од вредност расположливи за продажба се вложувања за кои друштвото има намера да ги држи на неодредено време, но може да се продадат заради подобрување на ликвидноста, промени на каматни стапки, курс или цена на инструментот.

Финансиските вложувања расположливи за продажба се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. За оние вложувања за кои нема активен пазар и нивната објективна вредност неможе веродостојно да се утврди се мерат според нивната набавна вредност намалена за акумулираните загуби заради обезвреднување.

Загуби заради обезвреднување се утврдуваат со поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност и врз основа на критериумите утврдени во правилникот на АСО и МСС 39 точка 59.

3.11. Опрема

(1) Општа објава

Почетно, опремата се евидентира по нејзината набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, опремата се води по нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на опрема се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.11. Опрема (Продолжува)

(2) Амортизација

Амортизацијата на опремата претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Опремата се амортизира поединечно, се до нејзиниот целосен отпис. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на опремата за 2013 година во однос на 2012 година се следните:

	2013	2012	2013	2012
Транспортни средства	25 %	25 %	4 години	4 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Останата опрема	10 - 25 %	10 - 25 %	4 - 10 години	4 - 10 години
Канцелариски мебел	20%	20%	5 години	5 години

3.12. Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба средството. Стапката на амортизација во 2013 година изнесува 25% годишно (2012: 25% годишно).

3.13. Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.14. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.15. Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето.

Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување.

Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно.

3.16. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Резерви

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

(3) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.16. Капитал (Продолжува)

Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

3.17. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3.18. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Согласно интерните акти, Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија отпремнина која одговара на пет просечни месечни бруто плати, но не помалку од пет просечни месечни бруто плати исплатени во Друштвото во последното тримесечие, како и јубилејни награди за секои 10, 15, 20, 25, 30, 35 и 40 години поминати во Друштвото во висина на 1 просечна плата (за 10 и 15 години), 1.5 просечна плата (за 20, 25 и 30 години) и 2 просечни плати (за 35 и 40 години). Друштвото има направено резервирање за ова право на вработените.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.19. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.20. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите, вложувањата и сл. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Друштвото има трансакции во странска валута, кои произлегуваат од неговото тековно работење, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чии валутен курс се смета за релативно стабилен.

Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукуира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата и истиот е надвор од контрола на Друштвото.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (Продолжува)

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентracија на кредитен ризик со оглед дека најголем број од осигурениците се разни правни друштва и физички лица во РМ.

4.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има пласирано средства во вид на депозити во банки, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка и на персоналниот данок на доход за 2013 година. Според ова, постои даночен ризик за пресметка на дополнителни даноци и придонеси во случај на идна контрола од страна на даночните власти и истиот е изразен преку износите дадени во билансите за 2013 година.

5. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат вложувањата во хартии од вредност, побарувањата од осигурување, обврските кон добавувачи, обврските по основ на лизинг, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата кои се чуваат до доспевање кои имаат карактер на долгорочни средства.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

6.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити од банки и од други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

6.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства деноминирани во странска валута (државни обврзници), при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2013 и 2012 година по валути е следната:

	Средства		Обврски	
	2013	2012	2013	2012
ЕУР	688.425	620.295	2.202	2.253
УСД	-	-	-	-
Вкупно	688.425	620.295	2.202	2.253

Друштвото е изложено само на ЕУР.

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2013 година по валути е следната:

	ЕУР	УСД	Други	МКД	Вкупно
Парични средства	-	-	-	6.447	6.447
Побарувања од осиг.	21.224	-	-	-	21.224
Останати побарувања	12.722	-	-	1.740	14.462
Дадени позајмици	3.030	-	-	-	3.030
Депозити во банки	9.981	-	-	215.935	225.916
Вложувања	641.468	-	-	-	641.468
	688.425	-	-	224.122	912.547
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	34.018	34.018
Обврски за лизинг	2.202	-	-	-	2.202
	2.202	-	-	34.018	36.220

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.2. Ризик од девизни валути

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2012 година по валути е следната:

	ЕУР	УСД	Други	МКД	Вкупно
Парични средства	90	-	-	9.522	9.612
Побарувања од осиг.	19.491	-	-	-	19.491
Останати побарувања	6.927	-	-	628	7.555
Дадени позајмици	1.882	-	-	-	1.882
Депозити во банки	-	-	-	88.960	88.960
Вложувања	591.905	-	-	-	591.905
	620.295	-	-	99.110	719.405
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	26.555	26.555
Обврски за лизинг	2.253	-	-	-	2.253
	2.253	-	-	26.555	28.888

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2013	2012	2013	2012
ЕУР	68.622	61.804	(68.622)	(61.804)
Нето ефект	68.622	61.804	(68.622)	(61.804)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 Декември 2013	31 Декември 2012
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	17	19
- Побарувања од осигурување	21.224	19.491
- Останати побарувања	14.462	7.502
	<u>35.703</u>	<u>27.065</u>
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Парични средства	6.430	9.593
- Депозити во банки	225.916	88.960
	<u>232.346</u>	<u>98.553</u>
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Вложувања во записи	-	-
- Вложувања во државни обврзници	641.468	591.905
- Дадени позајмици	3.030	1.882
	<u>644.498</u>	<u>593.787</u>
	<u>912.547</u>	<u>719.405</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски за штети	-	-
- Останати тековни обврски	34.018	26.555
	<u>34.018</u>	<u>26.555</u>
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Обврски за лизинг	2.202	2.253
	<u>2.202</u>	<u>2.253</u>
	<u>36.220</u>	<u>28.808</u>

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на дадените депозити. Анализата е направена на салдата на депозити во банки на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2013	2012	2013	2012
Депозити во банки	4.518	1.779	(4.518)	(1.779)
Нето ефект	<u>4.518</u>	<u>1.779</u>	<u>(4.518)</u>	<u>(1.779)</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2013 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	6.447	-	-	-	6.447
Побарувања од осигуреници	21.224	-	-	-	21.224
Останати побарувања	930	-	13.532	-	14.462
Дадени позајмици	183	-	181	2.666	3.030
Депозити во банки	9.981	-	9.010	206.925	225.916
Вложувања	67.757	-	21.943	551.768	641.468
	106.522	-	44.666	760.959	912.547
Останати обврски	34.018	-	-	-	34.018
Обврски за лизинг	87	175	786	1.154	2.202
	34.105	175	786	1.154	36.220

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2012 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	9.612	-	-	-	9.612
Побарувања од осиг.	19.491	-	-	-	19.491
Останати побарувања	628	-	6.927	-	7.555
Дадени позајмици	27	373	1.482	-	1.882
Депозити во банки	8.360	8.500	72.100	-	88.960
Вложувања	-	-	12.761	579.144	591.905
	38.118	8.873	93.270	579.144	719.405
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	26.555	-	-	-	26.555
Обврски за лизинг	43	129	344	1.737	2.253
	26.598	129	344	1.737	28.808

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.5. Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да ја одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маржината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор;

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал) се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање;

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маржината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2013 и 2012 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.5. Управување со ризикот од капитал (ПРОДОЛЖУВА)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.132	184.132
б) Резерви	23.167	16.184
в) Нераспоредена добивка	22.417	8.451
г) Откупени сопствени акции (-)	(9.766)	(14.609)
д) Нематеријални средства (-)	(453)	(716)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	-	-
Вкупно капитал	<u>219.497</u>	<u>193.442</u>
2. Маргина на солвентност	44.158	32.090
3. Гарантен фонд (3,000,000 ЕУР)	<u>184.534</u>	<u>184.500</u>
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	<u>175.339</u>	<u>161.352</u>
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	<u>34.963</u>	<u>8.942</u>

Потребното ниво на маргина на солвентност пресметано согласно Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 44.158 илјади МКД.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3,000,000 ЕУР.

6.6. Управување со ризикот од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.6. Управување со ризикот од осигурување (Продолжува)

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2013 и 2012 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2013	2012
- Вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки (мак. до 3% од технички резерви)	1.994	8.080
б) Депозити во банки (максимум до 60% од технички резерви)	132.926	88.960
в) Хартии од вредност издадени од РМ (максимум до 80% од технички резерви)	438.769	383.440
г) Дадени аванси и позајмици од полиси за осигурување на живот (максимум до 20% од математичка резерва)	3.030	1.881
д) Долгорочни хартии од вредност чиј издавач е земја членка на ЕУ или ОЕЦД	67.757	-
Вкупно средства	<u>644.476</u>	<u>482.361</u>
- Технички резерви		
а) Резерви за преносни премии	6.538	5.339
б) Резерви за бонуси и попусти	-	-
в) Резерви за штети	1.729	1.884
г) Математичка резерва	632.156	474.715
Вкупно технички резерви	<u>640.423</u>	<u>481.898</u>
- Средства кои ги надминуваат резервите	<u>4.053</u>	<u>463</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

6.6. Управување со ризикот од осигурување (Продолжува)

Останатите вложувања на средства во банкарски сметки, депозити во банки и хартии од вредност заедно со средствата кои ги надминуваат техничките резерви се вложувања на средства од капиталот на Друштвото.

Следната табела подолу ја дава пресметката на вкупните вложувања на средства и односот со вкупните резерви и капиталот на Друштвото на ден 31 декември 2013 и 2012 во согласност со регулативата.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1. Вложувања на средства од математичка резерва		
а) Пари во благајна и на сметки	6.447	9.612
б) Депозити во банки	225.916	88.960
в) Хартии од вредност издадени од РМ	573.711	591.905
г) Дадени аванси и позајмици од полиси за осигурување на живот	3.030	1.881
д) Долгорочни хартии од вредност чиј издавач е земја членка на ЕУ или ОЕЦД	67.757	-
Вкупно средства	<u>876.861</u>	<u>692.358</u>
2. Технички резерви		
Вкупно технички резерви	<u>640.423</u>	<u>481.898</u>
3. Капитал		
Вкупен капитал	<u>219.497</u>	<u>193.442</u>
4. Средства кои ги надминуваат резервите и капиталот (1-2-3)	<u>16.941</u>	<u>17.018</u>

7. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти.

Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Бруто полисирана премија од животно осигурување	298.716	232.940
Бруто полисирана премија за незгода	17.729	10.861
	<u>316.445</u>	<u>243.801</u>
Премија предадена во реосигурување	(1.107)	(363)
Промена во преносни премии	(1.199)	(899)
Вкупно	<u>314.139</u>	<u>242.539</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Приходи од камати	23.647	16.288
Приходи од амортизација на дисконт на обврзници	12.084	17.609
Позитивни курсни разлики	1.296	1.913
Капитална добивка	3.801	2.676
Други приходи	10	26
Вкупно	<u>40.838</u>	<u>38.512</u>

10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Приходи од отпис на обврски	1.794	-
Приходи од продажба на материјални средства	804	120
Приходи по основ на казни и надоместоци	20	59
Останати приходи	-	8
Вкупно	<u>2.618</u>	<u>187</u>

11. НАСТАНАТИ ШТЕТИ, НЕТО

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
<i>Бруто исплати на осигуреници:</i>		
Исплатени штети од животна осигурување	2.417	5.269
Исплатени штети за незгода	5.114	2.964
Исплати за откуп на полиси	28.152	12.166
Надоместоци по основ на доживување	2.787	2.913
	38.470	23.312
Дел за реосигурување	-	(1.070)
Промена во бруто резерви за штети	(115)	535
Вкупно	<u>38.355</u>	<u>22.777</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. РАСХОДИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Трошоци за посредници (стекнување на осигурување)	73.532	57.065
Бруто плати на вработени	25.978	21.941
Маркетинг трошоци	5.377	5.350
Трошоци за општа репрезентација	2.424	2.579
Трошоци за репрезентација поврзана со осигурување	3.322	3.476
Трошоци за наемнина	3.696	2.677
Амортизација	2.398	2.332
Надомести на членови на Одбор на Директори	1.310	1.284
Трошоци за финансирање на супервизорски орган	1.608	1.098
Останати оперативни расходи	16.591	12.461
Вкупно	<u>136.236</u>	<u>110.263</u>

13. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Негативни курсни разлики	1.867	1.689
Камата за финансиски лизинг	304	273
Вкупно	<u>2.171</u>	<u>1.962</u>

14. ОСТАНАТИ РАСХОДИ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Платени казни и надоместоци	311	41
Останати расходи	1	274
Вкупно	<u>312</u>	<u>315</u>

15. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Тековен данок од добивка	703	683
Вкупно	<u>703</u>	<u>683</u>
Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:		
Непризнаени расходи:		
Надомести на вработени (непризнати)	262	-
Репрезентација и спонзорства	5.239	5.456
Надоместоци на Одбор на директори	631	651
Премии за осигурување (лица)	154	154
Камати	304	272
Данок по задршка за исплатени дивиденди	-	255
Останати непризнаени расходи	443	41
Даночна основа	<u>7.033</u>	<u>6.829</u>
Пресметан данок од добивка по 10%	<u>703</u>	<u>683</u>
Данок од добивка	<u>703</u>	<u>683</u>
Добивка пред оданочување	<u>22.622</u>	<u>21.632</u>
Ефективна даночна стапка	<u>3.11%</u>	<u>3.16%</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2012

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

16. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

	Софтвер	Опрема	Вкупно
Набавна вредност на 01.01.2012	1.166	9.864	11.030
Набавки	177	5.158	5.335
Намалување	-	(771)	(771)
Состојба на 31.12.2012	1.343	14.251	15.594
Набавки	51	2.324	2.375
Намалување	-	(2.300)	(2.300)
Расход	-	(249)	(249)
Состојба на 31.12.2013	1.394	14.026	15.420
Акумулирана амортизација на 01.01.2012	323	7.535	7.858
Амортизација за 2012	304	2.028	2.332
Намалување	-	(771)	(771)
Состојба на 31.12.2012	627	8.792	9.419
Амортизација за 2013	314	2.084	2.398
Намалување	-	(2.300)	(2.300)
Расход	-	(249)	(249)
Состојба на 31.12.2013	941	8.327	9.268
Нето сегашна вредност на:			
- 31 декември 2013	<u>453</u>	<u>5.699</u>	<u>6.152</u>
- 31 декември 2012	<u>716</u>	<u>5.459</u>	<u>6.175</u>

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина (Види: Белешка 12).

Во рамките на опремата, вклучени се транспортни средства со нето сегашна вредност на 31 декември 2013 година од 2,496 илјади МКД (2012: 2,743 илјади МКД), кои се набавени со договори за финансиски лизинг од Порше Лизинг со рок на плаќање до 2018 година (Белешка 25).

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

17. ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Вложувања во држ. обврзници-номиналана вредност	591.456	582.778
Недоспеан дисконт на обврзници	(17.745)	(30.252)
Вложувања во еврообврзници-номиналана вредност	-	39.667
Недоспеан дисконт на еврообврзници	-	(288)
Вкупно	<u>573.711</u>	<u>591.905</u>

Заклучно со 31 декември 2013 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници во износ од 566.711 илјади МКД (2012: 575,778 илјади МКД) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно, како и вложување во државни обврзници со девизна клаузула со рок на доспевање од 5 години во износ од 7,000 илјади МКД и каматна стапка од 5.5% годишно.

18. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Вложувања во државни обврзници чиј издавач е земја членка на ЕУ - номиналана вредност	73.347	-
Недоспеан дисконт на обврзници	(5.590)	-
Вкупно	<u>67.757</u>	<u>-</u>

Заклучно со 31 декември 2013 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Република Словенија во износ од 67.757 илјади МКД (2012: нема) кои имаат рок на доспевање од 13 години и фиксна каматна стапка од 5,125% годишно.

19. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Депозити во банки:		
Стопанска Банка АД Скопје	94.675	31.460
Комерцијална Банка АД Скопје	-	10.000
Охридска Банка АД Охрид	17.000	11.000
Шпаркасе Банка АД Скопје	-	8.500
Алфа Банка АД Скопје	-	4.000
Халк Банка АД Скопје	114.241	24.000
	<u>225.916</u>	<u>88.960</u>
Дадени заеми на осигуреници	3.030	1.882
Вкупно	<u>228.946</u>	<u>90.842</u>

Заклучно со 31 декември 2013 година, Друштвото има орочени депозити во банки на износ од 225.916 илјади денари (2012: 88.960 илјади денари) со рок на орочување од три до дванаесет месеци, и каматни стапки кои се движат од 4.20% до 5.70% годишно (2012: од 3% до 5.50% годишно). Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходи од вложувања.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2012

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ПОБАРУВАЊА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Побарувања за ненаплатена премија	25.638	23.447
Исправка на вредност на побарувања	(4.414)	(3.956)
Вкупно	<u>21.224</u>	<u>19.491</u>
<i>Промену во исправка на вредноста за годината:</i>		
Состојба на 1 јануари	3.956	2.620
Нови сомнителни побарувања	458	1.336
Наплати на сомнителни побарувања	-	-
Отписи	-	-
Состојба на 31 декември	<u>4.414</u>	<u>3.956</u>

21. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Побарувања по основ на:		
Недоспеани камати од обврзници	10.302	6.927
Недоспеани камати од депозити	797	145
Побарување од државата	6	6
Побарувања од вработените	98	125
Останати побарувања	29	352
Одложени трошоци за стекнување	3.230	1.155
Вкупно	<u>14.462</u>	<u>8.710</u>

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Денарски сметки во банки	4.436	1.423
Денарски сметки во банки(математичка резерва)	1.777	8.074
Денарски сметки во банки(техничка резерва)	217	6
Благајна	17	19
Девизна сметка	-	90
Салдо на 31 декември	<u>6.447</u>	<u>9.612</u>

23. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2013	2012	2013	2012
	Бр. на акции	Бр. на акции	(000) МКД	(000) МКД
Обични акции	30,000	30,000	184,132	184,132
Вкупно	<u>30,000</u>	<u>30,000</u>	<u>184,132</u>	<u>184,132</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2012

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

23. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (Продолжува)

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на ден 31 декември 2013 и 2012 година според евиденцијата на ЦДХВ е како што следува:

	<u>31 декември 2013</u> година		<u>31 декември 2012</u> година	
	Број на акции	% на Учество	Број на акции	% на Учество
Кроациа Осигурување дд, Загреб	28.500	95%	27.750	92.5%
Сопствени акции	1.500	5%	2.250	7.50%
Вкупно	30.000	100%	30.000	100%

Според Одлука на Собрание на акционери на Друштвото донесена во 2012 година и по спроведена постапка, на почетокот на 2013 година извршено е отуѓување на 750 сопствени обични акции на акционерот Кроациа Осигурување дд Загреб. Продажната вредност на акциите изнесува 105 ЕУР по акција, односно вкупна продажна вредност од 78,750 ЕУР или 4,843 илјади МКД. Акциите кои биле предмет на продажба претставуваат 2.5% од основната главнина на Друштвото, со што вкупното учество на акции кои ќе ги поседува Кроациа Осигурување дд Загреб изнесува 95%. Ваквата промена е регистрирана кај сите надлежни институции во јануари 2013 година.

24. МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Состојба на 1 јануари	474.715	351.762
Ново издвојување во текот на годината	157.441	122.953
Состојба на 31 декември	632.156	474.715

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници. Истата е потврдена од страна на овластен независен актуар.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2013

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

25. ОБВРСКИ ЗА ФИНАНСИСКИ ЛИЗИНГ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Долгорочни обврски за финансиски лизинг	2.202	2.253
Минус: тековна доспеаност на лизингот	(1.048)	(516)
Нето долгорочни обврски	<u>1.154</u>	<u>1.737</u>
Доспевање за плаќање:		
Во рок од една година	1.048	516
Во рок над една до пет години	1.154	1.698
Над 5 години	-	39
	<u>2.202</u>	<u>2.253</u>

26. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Добавувачи во земјата	2.104	2.471
Примени аванси од осигуреници	10.711	13.951
Обврски за данок на добивка (тековен и задржан)	168	151
Обврски спрема посредници	20.849	6.528
Останати тековни обврски	186	320
Вкупно останати тековни обврски	<u>34.018</u>	<u>23.421</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2012

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

27. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со своето матично друштво, како и со останатите друштва кои се поврзани со матичното друштво.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2013	2012
Побарувања од:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	-	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	-	-
Кроација Лојд дд, Загреб	-	-
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	44	215
Вкупно	44	215
Расходи:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	(1.107)	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	(25)	-
Кроација Лојд дд, Загреб	-	(363)
Кроација Осигурување Неживотно осигурување Скопје	(200)	(159)
Исплати на менаџмент	(1.287)	(1.397)
Вкупно	(2.619)	(1.919)
Приходи:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	-	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	-	-
Кроација Лојд дд, Загреб	-	1.070
Кроација Осигурување Неживотно осигурување Скопје	-	215
Вкупно	-	1.285

28. НЕИЗВЕСНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ

Неизвесни средства

Друштвото се јавува како тужител во една судска постапка против друштвото ВАРДАР ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во износ од 6,458 илјади МКД или 105,000 ЕУР која произлегува од тужба за неуплатени средства во организационен фонд за 2007 и 2008 година. Друштвото има добиено пресуда со која спорот е изгубен, но предметот е по ревизија пред Врховниот Суд на Република Македонија. Исходот е неизвесен.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2012

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

28. НЕИЗВЕСНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (Продолжува)

Неизвесни обврски

Друштвото се јавува како тужена странка во две судски постапки со вкупна вредност на правните спорови од 39 илјади денари. Исто така, Друштвото нема дадено гаранции на трети лица.

29. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со состојба на 31.12.2013 година Кроација Осигурување дд Загреб е доминантен акционер на Друштвото со 95% учество во акционерскиот капитал. Во текот на декеври 2013 година Владата на Република Хрватска донесе одлука со која мнозинскиот пакет на акции во Кроација Осигурување дд Загреб го продава на Адрис Група дд Ровињ, Хрватска, со што по завршување на сите правни и финансиски процедури поврзани со реализирање на претходно наведената одлука, крајна матична компанија ќе се јави Адрис Гроуп дд Ровињ, Хрватска.

Не постојат останати материјални последователни настани, кои би имале влијание врз разбирањето на финансиските извештаи.